
MONOGRAFIE PRAWNICZE

WEKSEL
MIĘDZY STRONAMI
STOSUNKU PRACY

MIKOŁAJ RYLSKI

Wydawnictwo C.H.Beck

MONOGRAFIE PRAWNICZE

MIKOŁAJ RYLSKI • WEKSEL MIĘDZY STRONAMI STOSUNKU PRACY

Polecamy nasze publikacje w serii Monografie Prawnicze:

Tomasz Długosz

**OCHRONA INFRASTRUKTURY KRYTYCZNEJ W SEKTORACH
ENERGETYKI SIECIOWEJ**

Aneta Kaźmierczyk

**NIERUCHOMOŚĆ WSPÓLNA WŁAŚCICIELI LOKALI.
PROBLEMATYKA PRAWNO-RZECZOWA**

Lukasz Szuster

SKUTKI UKŁADU W POSTĘPOWANIU UPADŁOŚCIOWYM

Wojciech Piątek

**POWAGA RZECZY OSĄDZONEJ WYROKU
SĄDU ADMINISTRACYJNEGO**

www.ksiegarnia.beck.pl

WEKSEL
MIĘDZY STRONAMI
STOSUNKU PRACY

MIKOŁAJ RYLSKI

WYDAWNICTWO C.H.BECK
WARSZAWA 2015

Wydawca: Natalia Adamczyk

Publikacja dofinansowana przez Uniwersytet Szczeciński

© **Wydawnictwo C.H.Beck 2015**

Wydawnictwo C.H.Beck Sp. z o.o.
ul. Bonifraterska 17, 00-203 Warszawa

Skład i łamanie: Wydawnictwo C.H.Beck
Druk i oprawa: Elpil, Siedlce

ISBN 978-83-255-6818-4

ISBN e-book 978-83-255-6819-1

Spis treści

Wykaz skrótów	XIII
Wykaz literatury	XXI
Wykaz orzecznictwa	XLI
Przedmowa	LI
Wprowadzenie	1
Część I. Zagadnienia ogólne	6
Rozdział I. Weksel – charakterystyka ogólna	6
§ 1. Uwagi ogólne	6
§ 2. Pojęcie, rodzaje i funkcje weksla	8
I. Pojęcie	8
II. Rodzaje	9
III. Funkcje	10
§ 3. Cechy charakterystyczne zobowiązania wekslowego	12
I. Sformalizowanie	12
II. Abstrakcyjność	13
III. Samodzielność	14
IV. Bezwarunkowość i pieniężny charakter świadczenia	15
V. Odpowiedzialność solidarna	15
VI. Tryb dochodzenia roszczeń	16
§ 4. Forma i treść weksla	17
I. Forma	17
II. Treść	18
1. Nazwa „weksel”	18
2. Bezwarunkowe polecenie (przyrzeczenie) zapłaty	19
3. Osoba trasata	20
4. Termin i miejsce płatności	20
5. Osoba remitenta	21
6. Data i miejsce wystawienia	22
7. Podpis wystawcy	22
8. Klauzule wekslowe	23

§ 5. Powstanie zobowiązania wekslowego.....	23
I. Teoria kreacyjna i jej modyfikacje	24
II. Teoria umowna i jej modyfikacje	25
§ 6. Podmioty stosunku wekslowego	28
§ 7. Sposoby nabycia praw z weksla	32
I. Indos	32
II. Inne	35
§ 8. Weksel niezupełny (<i>in blanco</i>)	35
I. Pojęcie	36
II. Moment powstania zobowiązania	39
III. Zróżnicowanie elementów stosunku wekslowego	39
IV. Uzupełnienie weksla	41
V. Indosowanie	43
Rozdział II. Weksel między stronami stosunku pracy w świetle	
orzecznictwa sądowego i poglądów doktryny prawniczej	44
§ 1. Uwagi ogólne	44
§ 2. Orzecznictwo sądowe przed wejściem w życie Kodeksu pracy	45
I. Okres międzywojenny.....	45
II. Lata 50.	45
III. Lata 60.	47
IV. Lata 70.	51
V. Podsumowanie	52
§ 3. Orzecznictwo sądowe po wejściu w życie Kodeksu pracy.....	53
I. Lata 70. i 80.	53
II. Lata 90.	55
III. XXI w.	57
§ 4. Weksel między pracownikiem i pracodawcą w literaturze	
prawniczej	60
I. Pogląd <i>M. Piekarskiego</i>	60
II. Pogląd <i>A. Żabskiego</i>	61
III. Pogląd <i>P. Jury</i>	63
IV. Pogląd <i>R. Sadlika</i>	64
V. Pogląd <i>K. Gonery</i>	65
VI. Pogląd <i>P. Węza</i>	65
VII. Pogląd <i>T. Nycza</i>	67
VIII. Pogląd <i>D. Dudy</i>	68
IX. Pogląd <i>M. Czechowskiego</i>	68
X. Pogląd <i>M. Barzyckiej-Banaszczyk</i>	70

XI. Pogląd K. Wielichowskiej-Opalskiej.....	71
XII. Pogląd R. Jastrzębskiego.....	72
XIII. Pogląd M. Olszewskiego	73
XIV. Pozostałe	73
§ 5. Podsumowanie	74
Rozdział III. Podstawa prawna dla stosowania weksła między pracownikiem i pracodawcą	76
§ 1. Uwagi ogólne	76
§ 2. Problem konieczności istnienia podstawy normatywnej (przepisu) dla stosowania weksła między stronami stosunku pracy	77
I. Wystawienie weksła jako przejaw wolności człowieka.....	78
II. Podstawa normatywna dla czynności wekslowych w świetle uprzywilejowanej pozycji pracownika w stosunku pracy.....	80
III. Wystawienie weksła a autonomia woli stron stosunku pracy ...	83
IV. Wystawienie weksła a zakres odniesienia przepisu art. 300 KP	84
§ 3. Wykładnia art. 300 KP pod kątem „szerokości” zakresu odniesienia	85
I. Ogólne uwagi o art. 300 KP	85
II. Wykładnia zwrotu „przepisy Kodeksu cywilnego”	88
III. Wąskie rozumienie zakresu odniesienia a możliwość stosowania innych niż KC aktów prawnych za pośrednictwem art. 300 KP	92
1. Związek między poszczególnymi dziedzinami prawa i aktami normatywnymi	94
2. Problem relacji prawa wekslowego do prawa pracy (<i>lex specialis–lex generalis</i>)	95
3. Natura weksła i regulacja papierów wartościowych w KC ...	98
§ 4. Weksel między pracownikiem i pracodawcą a treść stosunku pracy .	99
I. Elementy złożonego stosunku wekslowego	101
1. Weksel	101
2. Deklaracja wekslowa	101
3. Zobowiązanie wekslowe	101
4. Umowa o wydanie weksła	102
5. Stosunek podstawowy	102
6. <i>Pactum de cambiando</i>	104
II. Specyfika weksła <i>in blanco</i>	106
III. Stosunek wekslowy a treść stosunku pracy	107
§ 5. Zasada swobody umów jako podstawa prawna stosowania weksła między stronami stosunku pracy	112

§ 6. Zakres odniesienia z art. 300 KP jako kryterium delimitujące swobodę kontraktowania	117
Część II. Zagadnienia szczegółowe	125
Rozdział IV. Wекsel na rzecz pracodawcy przy odpowiedzialności materialnej pracowników	125
§ 1. Uwagi ogólne	125
§ 2. Odpowiedzialność materialna pracownika w świetle przepisów prawa pracy	126
I. Uwagi wprowadzające	126
II. Odpowiedzialność na zasadach ogólnych	128
1. Szkoda	129
2. Bezprawność	129
3. Wina	130
4. Związek przyczynowo-skutkowy	135
III. Odpowiedzialność za mienie powierzone	136
1. Odpowiedzialność indywidualna	137
A. Bezprawność	137
B. Szkoda	138
C. Wina	139
D. Związek przyczynowo-skutkowy	140
E. Prawidłowe powierzenie mienia	141
F. Rozkład ciężaru dowodu	142
G. Zróżnicowanie odpowiedzialności ze względu na rodzaj mienia	142
2. Odpowiedzialność wspólna	143
IV. Uwagi końcowe	144
§ 3. Odpowiedzialność pracownika jako dłużnika wekslowego	145
§ 4. Ogólna ocena legalności zabezpieczania wekslem roszczeń pracodawcy przy odpowiedzialności materialnej pracowników	149
I. Argument 1	150
II. Argument 2	152
III. Argument 3	154
IV. Argument 4	157
V. Argument 5	159
VI. Argument 6	159
VII. Argument 7	160
VIII. Argument 8	161
IX. Argument 9	162

X. Argument 10	163
XI. Podsumowanie	163
§ 5. Stosowanie weksla w świetle zasady uprzywilejowania pracownika ..	164
I. Istota zasady uprzywilejowania pracownika i wykładnia art. 18 KP	165
II. Art. 18 KP jako wzorzec kontroli legalności <i>pactum de cambiando</i>	169
§ 6. Stosowanie weksla w świetle przepisu art. 353 ¹ i 58 KC	172
I. Zobowiązanie wekslowe pracownika a sprzeczność celu stosunku prawnego (czynności prawnej) z prawem	173
1. Pojęcie celu stosunku prawnego (czynności prawnej)	174
2. Cel a treść stosunku prawnego (czynności prawnej).....	176
3. Treść art. 58 KC i relacja do art. 353 ¹ KC.....	177
4. Normy prawa pracy a swoboda stron stosunków cywilnoprawnych	179
5. Dowód nieważności stosunku wekslowego ze względu na sprzeczność jego celu z normami prawa pracy.....	182
A. Etap 1 – określenie celu, do którego zmierzają strony	182
B. Etap 2 – wykazanie sprzeczności celu z normami prawa pracy.....	183
C. Etap 3 – ustalenie sankcji za naruszenie porządku prawnego	185
6. Abstrakcyjność umowy o wydanie weksla a sprzeczność jej celu z prawem	185
II. Umowa o wydanie weksla jako czynność <i>in fraudem legis</i>	187
1. Pojęcie „obejścia prawa” w cywilistyce	187
A. Sposoby definiowania.....	187
B. Czynność o celu sprzecznym z prawem a obejście prawa	189
C. Koncepcja obiektywna czy subiektywna	190
2. Dowód nieważności stosunku wekslowego jako prowadzącego do obejścia prawa	191
A. Warunek 1	191
B. Warunek 2	193
C. Warunek 3	194
3. Podsumowanie	194
III. Sytuacja procesowa pracownika przed i po indosowaniu weksla.....	195
1. Przepis art. 17 PrWeksl	197
2. Przepis art. 10 PrWeksl	200
3. Przepis art. 16 ust. 2 PrWeksl	202